

Facing the Climate

Österreichische, schwedische und slowakische Karikaturisten und Karikaturistinnen werfen einen scharfen Blick auf den Klimawandel

Rakúski, švédski a slovenskí karikaturisti ponúkajú ostrý pohľad na klimatické zmeny

Facing the Climate

Österreichische und schwedische Karikaturisten
und Karikaturistinnen werfen einen scharfen Blick
auf den Klimawandel

Rakúski, švédske a slovenskí karikaturisti ponúkajú
ostrý pohľad na klimatické zmeny

di: 'Angewandte

rakúske | kultúrne | fórum

Vorwort

Der internationale Klimaschutz ist eine der größten Herausforderungen des 21. Jahrhunderts, eine der Schicksalsfragen unserer Zeit. Wenn die Temperaturen weiterhin so steigen, wie die Forscher es berichten und vorhersehen, wird es zu ernsten Konsequenzen für unser Leben auf der Erde kommen. Nur durch eine globale Zusammenarbeit kann die Umwelt gegenwärtig und künftig geschützt werden.

Um Schwedens Engagement in Klima- und Umweltfragen zu illustrieren, hat das Schwedische Institut bereits 2009 die Ausstellung FACING THE CLIMATE initiiert. Etwas sehr ernst nehmen, heißt nicht notwendigerweise keinen Humor in dieser Angelegenheit zu haben. Humor kann auch eine Möglichkeit zu einem Gespräch eröffnen, und gerade das Genre Karikatur eignet sich dafür schnell, flexibel und hellhörig auf die akuten Herausforderungen der Zeit zu reagieren. Die Sprache der Kunst ist darüber hinaus universell und für alle auf die eine oder andere Weise begreifbar.

Die Ausstellung FACING THE CLIMATE tourt seit 2009 um die Welt und wurde im letzten Jahr beispielsweise in Paris, Shanghai, Riga, Washington und Luanda gezeigt – immer in Zusammenarbeit mit lokalen Karikaturisten und Partnern. Die Ausstellung, die wir im Herbst 2015 im Schwedenhaus Wien gezeigt haben, war das Ergebnis einer Zusammenarbeit des Schwedischen Instituts und der Schwedischen Botschaft Wien mit dem Karikurmuseum

Krems und der Universität für angewandte Kunst. Ziel mit der Ausstellung ist es die Herausforderungen des Klimawandels künstlerisch zu übersetzen und damit hoffentlich weiten Kreisen der Bevölkerung zugänglicher zu machen.

Wir freuen uns, dass wir dank der Zusammenarbeit mit dem Slowakischen Institut in Wien die Ausstellung jetzt mit slowakischen Künstlern ergänzen konnten, und dass Facing the Climate weiterwandert: zuerst ins Slowakischen Institut in Wien und dann zum Österreichischen Kulturforum in Bratislava.

Ich hoffe, dass diese Ausstellung zu einem Dialog zwischen Kunst und Klimapolitik, sowie neuen Wegen für eine nachhaltige Entwicklung inspiriert.

Helen Eduards
Botschafterin der Schwedischen Botschaft in Wien

Predstov

Globálna ochrana klímy je jedna z najväčších výziev 21. storočia. Ide o nás osud. Ak bude teplota na planéte aj nadálej stúpať podľa správ a predpovedí odborníkov, budú dôsledky pre život na Zemi nedozerné. Jedine celosvetová spolupráca môže perspektívne ochrániť životné prostredie.

Výstava FACING THE CLIMATE ilustruje angažovanosť Švédska v otázkach ochrany životného prostredia a klímy. Inicioval ju Švédsky inštitút už v roku 2009. Zobrazovať vážnu tému však neznamená, že to nemôžeme robiť s humorom. Humor môže otvoriť cestu k dialógu a práve karikatúra ako žáner dokáže reagovať na akútnе výzvy doby rýchlo, hlasno a flexibilne. Jazyk umenia je navyše univerzálny a pre každého zrozumiteľný.

Výstava FACING THE CLIMATE od roku 2009 putuje po svete. Expozícia sa realizuje vždy v spolupráci s miestnymi karikaturistami a partnermi. V minulom roku bola vystavená napríklad v Paríži, Šanghaji, Rige, Washingtone a Luande.

Na jeseň 2015 si ju návštěvníci mohli pozrieť v priestoroch Švédskeho veľvyslectva vo Viedni. Išlo o výsledok spolupráce veľvyslanectva, Švédskeho inštitútu, Múzea karikatúr Krems a Univerzity pre úžitkové umenie. Cieľom výstavy je umelecky znázorniť problematiku klimatických zmien a priblížiť ju širšiemu okruhu ľudí.

Veľmi nás teší, že na tomto projekte sa teraz vďaka podpore Slovenského inštitútu vo Viedni môžu podieľať aj slovenskí umelci a že séria expozícií pokračuje dalej. Radi Vám ju predstavíme najprv v Slovenskom inštitúte vo Viedni a neskôr v Rakúskom kultúrnom fóre v Bratislave.

Dúfam, že výstava prispeje k dialógu medzi umením a politikou ako aj k hľadaniu udržateľných riešení.

Helen Eduards
Švédská veľvyslankyná akreditovaná pre Rakúsko,
Slovensko a Slovinsko

Vorwort

Unser schöner blauer Planet in den Tiefen des Alls hat die richtige Größe und die geeignete Umlaufbahn für unser Leben. Trotz der zahlreichen menschlichen Eingriffe in den Naturhaushalt kann das Leben immer noch blühen; der Himmel ist blau und die Sonne wärmt. Es stellt sich allerdings die Frage, wie lange das noch so bleibt.

Mit den Antworten auf diese Frage sind wir täglich konfrontiert. Es fallen mir die letzten Januar- und Februarstage ein, als wir in den Wiener Straßen die ersten sonnigen Frühlingsmomente genießen konnten. Man bezweifelt, ob mit unserem Planet alles in Ordnung ist, wenn man statt Schneemannern Schneeglöckchen sieht.

All diese alarmierenden Signale des Klimawandels werden immer stärker, und die Natur wehrt sich auf die natürliche Weise. Gerade in diesen Zeiten ist es höchst wichtig, nicht achtslos zu bleiben. Deshalb freue ich mich sehr, dass wir mit der Ausstellung „Facing the Climate“ dazu aufrufen können, den Klimaschutz ernst zu nehmen.

Ich möchte mich bei der Schwedischen Botschaft in Wien, konkret bei Frau Botschafterin Helen Eduard sowie bei der Referentin für Handel, Presse und Kultur Daphne Springhorn, und anderen Partnern bedanken, die die Ausstellung „Facing the Climate“ initiiert haben. Ich danke für diese Partnerschaft, die ich sehr schätze.

Die Ausstellung „Facing the Climate“ zeigt die Werke von Karikaturisten aus Schweden, Österreich und der Slowakei. Im Mittelpunkt steht Humor als Mittel zu einer positiven Emotion und einer menschlichen Zusammengehörigkeit. Humor eröffnet neue Wege zu einem Dialog und einem besseren Verständnis manchmal einer traurigen Seite der Realität. Ich hoffe, dass diese gemeinsame Ausstellung zu einem solchen Dialog führen wird. Denn nur der Dialog kann den Weg zu Respekt und Verantwortung für unseren wunderschönen blauen Planeten öffnen.

Ich wünsche allen Besuchern der Ausstellung, dass sie durch den Humor auch zu Verantwortung und Liebe für unsere Mutter Erde finden können.

Alena Heribanová
Direktorin des Slowakischen Instituts in Wien

Predslov

Naša krásna modrá planéta, plávajúca v hlbinách kozmu, má správny rozmer a pre život najvhodnejší rozmer orbity. Napriek našim necitlivým zákrokom tu ešte stále život kvitne, obloha je modrá a slnko nás hreje, ale nespáluje. Dokedy to tak bude?

Takúto otázku si kladieme dnes každodenne a keď sme napr. kráčali v januári a februári po viedenských uliciach v jarnom slnečnom teple, intenzívne premýšľame, čo sme našej planéte urobili, že nie je v poriadku, že tu nestoja snehuliaci, ale kvitnú snežienky.

Všetky tieto signály Zeme zvonia na poplach. Príroda sa bráni tým naprirodzenejším spôsobom – a my neprehliadame jej apel. Sme radi, že práve týmito aktivitami, ako je výstava Facing the Climate, sa hľásime k tým, ktorí upozorňujú na nebezpečie klimatických zmien.

Rada by som sa podakovala Švédskemu veľvyslanectvu vo Viedni, veľvyslankyni Helen Eduards, referentke pre obchod, tlač a kultúru Daphne Springhorn, a ďalším partnerom, ktorí iniciovali vznik výstavy Facing the Climate. Ďakujeme za príležitosť partnerstva, ktoré si veľmi vážime.

Výstava prezentuje tvorbu karikaturistov zo Švédska, Slovenska a Rakúska. Prezentuje humor, ktorý by sme mali vnímať ako pozitívnu emóciu ľudskej spolupatričnosti. Humor otvára cestu k dialógu, k lepšiemu pochopeniu aj smutnejšej reality. Verím, že táto spoločná výstava povedie k takému dialógu. Iba spoločný dialóg pomôže otvárať cestu k úcte a zodpovednosti za našu krásnu modrú planétu.

Výstave prajem veľa návštěvníkov, ktorí pri úsmeve pocítia aj zodpovednosť a lásku k matke Zemi.

Alena Heribanová
Riaditeľka Slovenského inštitútu vo Viedni

Vorwort

Paris, 12. Dezember 2015, Ende des 21. Klimagipfels der Vereinten Nationen: Die Stichworte fielen wie reife Früchte vom Baum; zumeist waren sie mit dem kleinen Wörtchen „endlich“ unterstrichen: Endlich das „2 Grad-Ziel“ für die Klimaerwärmung als Höchstgrenze festgeschrieben, endlich Schluss mit der Emission von Treibhausgasen, endlich „Solidarität“ der internationalen Gemeinschaft untereinander, endlich Einbeziehung der „Schwellenländer“, endlich, endlich, endlos endlich...

Auf den Abschlussbildern, die durch die Medien gingen, sah man daher auch lauter erleichterte, den nächtlichen Verhandlungsmarathons ein Lachen abtrotzende Gesichter. Selbst der an sich gestrenge Chef der Verhandlungen – Frankreichs Außenminister Laurent Fabius – konnte ein Augenschmunzeln hinter der Brille nicht verbergen, das sich aber dem neutralen Betrachter kaum wie ein Jubel über eine endgültige „Energiewende“ darbot. Doch stellt sich sofort die Frage, welcher Form aufrichtiger Unaufrichtigkeit hier der Vorzug zu geben sei: dem Triumph des Verkneifens oder dem Verkneifen des Triumphs?

Läuft aber nicht genau die Unbeantwortbarkeit, besser gesagt die Unentscheidbarkeit, was diese Positionierung des Menschen zur Welt, zur Über- und Unterwelt, vor allem aber zu sich anbetrifft, auf jene Haltung hinaus, die wir Humor nennen: im Verkneifen zu siegen und im Sieg zu verkneifen? Humor oder auch der „humorige Stift“ wie der „ironische Blick“ von Literatur und Karikatur sollten nie mit makabrer, zynisch-geschmackloser Satire verwechselt werden. Zugegeben, die Abgrenzung kann manchmal recht schwierig werden. Wenn diese beiden fundamentalen Einstellungen auch vor nichts Halt machen – weder vor der Menschheit noch vor dem Menschen, weder vor dessen Größe noch vor dessen Geringheit, weder vor Endlichem noch Unendlichem, weder vor Gott noch vor Teufel, so unterscheidet sich Humor doch in einem wesentlichen Punkt vom Zerrbild des Zynismus: im Punkt der Demut; der Demut stets sich selbst einzubeziehen

und zu allererst wie zu allerletzt über sich selbst lachen zu können, ja im Ernstfall auch tatsächlich zu lachen.

In diesem Sinne muss, wie ich denke, auch die Ausstellung FACING THE CLIMATE, verstanden werden. Klimaschutz ist und bleibt auch nach „Paris“, nunmehr eben hinsichtlich der Zieleinhaltung und -umsetzung, eine der zentralen Herausforderungen an uns alle – die Überlebensfrage –, das ernste Anliegen, das wir auf die ernsteste, aber auch auf die humorigste Weise an Politik, Zivilgesellschaft, Wissenschaft, Forschung richten müssen.

Dem Schwedischen Institut, der Schwedischen Botschaft Wien, dem „Karikatur-Museum“ Krems, der „Angewandten“ in Wien sowie dem Bundesgymnasium „Klostergasse“ seien für die vielfältigen Formen ihrer Teilnahme an der Ausstellung gedankt, ebenso dem Slowakischen Institut in Wien, das die Ausstellung zeigt, ehe das Österreichische Kulturforum Bratislava sie in der slowakischen Hauptstadt übernimmt. Es sind, nicht zuletzt wohl genau wegen der zahllosen Leiden, Wunden und Qualen, die den Menschen in den Ländern Mitteleuropas – mit wessen Schuld und aus welchen Gründen auch immer – in ihrer langen Geschichte zugefügt wurden, die Menschen in diesen Ländern, denen Humor, Karikatur, „ironischer Blick“ am deutlichsten als Überlebensstrategie geblieben sind. Oder könnte es purer Zufall sein, wenn niemand geringerer als dem großen österreichischen Humoristen Johann Nestroy ein Aphorismus zugeschrieben wird, der wohl besser als alle langen Essays (inklusive dieser Einleitung) die Paradoxien des Lebens humor-voll widergibt? „Wenn alle Stricke reißen, häng' i mi auf!“

Wilhelm Pfeistlinger

Direktor des Österreichischen Kulturforum Bratislava

Predslov

Paríž 12. decembra 2015, koniec 21. klimatického summitu Organizácie spojených národov: klúčové slová spadli ako zrelé plody zo stromu; väčšinou boli zdôraznené malým slovíčkom „konečne“: konečne bol stanovený „cieľ 2 stupne“ ako maximálna hranica pre oteplovanie planéty, konečne zastavenie emisie skleníkových plynov, konečne vzájomná „solidarita“ medzinárodného spoločenstva, konečne zapojenie „rozvojových krajín“, konečne, konečne, nekonečne veľa konečne...

Na záverečných fotografiách, ktoré obleteli médiá, bolo preto vidieť len samé uvoľnené, veselé, nočnému maratónu rokovania smiechom vzdorujúce tváre. Dokonca ani inak prísny francúzsky minister zahraničia Laurent Fabius, ktorý rokovania viedol, nedokázal skryť usmievajúci sa pohľad spoza okuliarov, ktorý sa však nestrannému pozorovateľovi len sotva javil ako jasanie nad definitívou „energetickou transformáciou“. V tejto súvislosti sa okamžite vynára otázka, ktorej forme úprimnej neúprimnosti tu dať prednosť: triumfu potláčania alebo potláčaniu triumfu?

Neušti však práve táto nemožnosť nájsť odpoveď, alebo lepšie povedané nemožnosť rozhodnúť sa v prístupe človeka k svetu, k nadzemskému svetu a podsvetu, predovšetkým však k sebe samému, do onoho postoja, ktorý nazývame humor: vŕtať v potláčaní a potláčať vo vŕtazstve? Humor, alebo aj „vtipná ceruzka“, ako „ironický pohľad“ literatúry a karikatúry by sa však nikdy nemali zamieňať s morbídou, cynicky-nevkusnou satirou. Je pravdou, že ich vzájomné vymedzenie môže byť niekedy naozaj ľažké. Aj keby sa tieto dva základné postoje nezastavili pred ničím – ani pred ľudstvom ani pred človekom, ani pred jeho veľkosťou ani pred malostou, ani pred konečným ani pred nekonečným, ani pred bohom ani pred diabolom – i tak sa humor predsa len odlišuje od pokriveného obrazu cynizmu

v jednom podstatnom bode: v pokore; v pokore spočívajúcej v tom, že vždy zahrniem aj seba a od začiatku až do konca sa dokážem smiať zo seba samého, áno, aj vo väčnej situácii sa skutočne smiať.

V tomto zmysle je potrebné, podľa môjho názoru, chápať aj výstavu FACING THE CLIMATE. Ochrana klímy je a zostane aj po „Paríži“, odteraz už s ohľadom na dodržiavanie a presadzovanie cieľov, jednou z ústredných výziev pre nás všetkých – otázka prežitia – najdôležitejšia nalieháva prosba, s ktorou sa tým najväčším ale aj najvtipnejším spôsobom musíme obrátiť na politiku, občiansku spoločnosť, vedu, výskum.

Vďaka patrí Švédskemu inštitútu, Švédskemu veľvyslanectvu Viedeň, Múzeu karikatúry Krems, Univerzite úžitkového umenia vo Viedni ako aj Gymnáziu Klostergrasse za mnohoraké formy spolupráce na výstave, a tiež Slovenskému inštitútu vo Viedni, ktorý výstavu prezentuje predtým, ako ju v slovenskom hlavnom meste prevezme Rakúske kultúrne fórum Bratislava. Sú to práve ľudia z krajín strednej Európy, v neposlednom rade zrejme v dôsledku nespočetných súžení, rán a útrap, ktoré – kohokoľvek vinou a z akýchkoľvek dôvodov – vo svojej dlhej história okúsil, ktorí si humor, karikatúru, „ironický pohľad“ najvýraznejšie zachovali ako strategiu prežitia. Alebo že by to bola len číra náhoda, že sa nikomu menšiemu ako veľkému rakúskemu humoristovi Johannovi Nestroyovi pripisuje aforizmus, ktorý možno lepšie ako všetky dlhé eseje (vrátane tohto úvodu) vtipným spôsobom vystihuje paradoxy života? „Keď sa všetky povrazy pretrhnú, tak sa obesím!“

Wilhelm Pfeistlinger
riadič Rakúskeho kultúrneho fóra Bratislava

Schwedische Künstler und Künstlerinnen Švédske umelci a umelkyne

Love Antell

geboren: 1980

lebt in: Hägersten bei Stockholm

Arbeit: Illustrator und Musiker, macht Zeichnungen für Bücher und Periodika

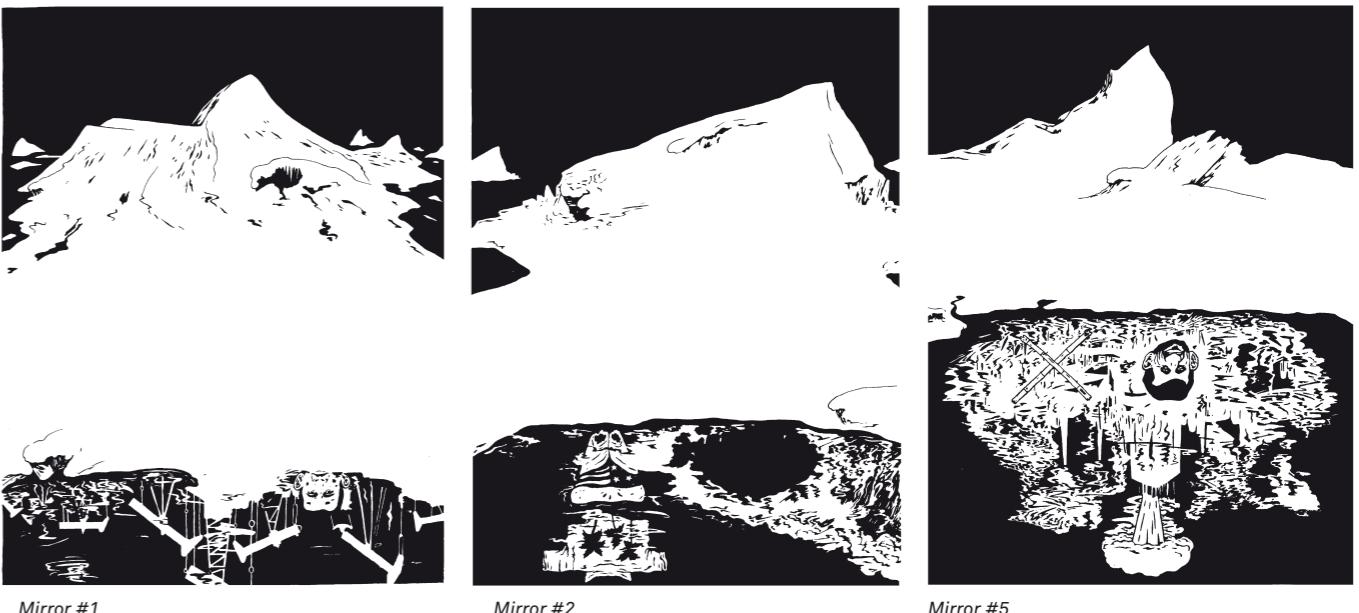
Mein Beitrag zum Klimawandel: Ich konsumiere so umweltbewusst wie möglich, d.h. ich reise kollektiv, esse vegetarisch und wähle regionalproduzierte Produkte.

narodený: 1980

žije v: Hägersten pri Štokholme

práca: ilustrátor a hudobník, kresby pre knihy a periodiká

môj príspevok k zlepšeniu klímy: konzumujem tak šetrne k životnému prostrediu ako je to len možné, t.j. cestujem hromadnou dopravou, stravujem sa vegetariánsky a vyberám si regionálne produkty.

Mirror #1

Mirror #2

Mirror #5

Magnus Bard

geboren: 1955

lebt in: Vallentuna bei Stockholm

Arbeit: Teilzeit-Cartoonist bei einer Tageszeitung, Teilzeit-Illustrator für Bücher und Zeitschriften

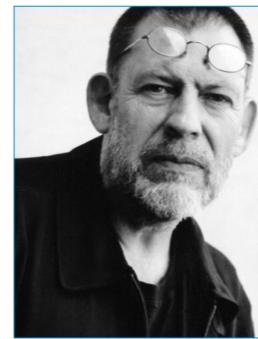
Mein Beitrag zum Klimawandel: weniger reisen, weniger einkaufen

narodený: 1955

žije v: Vallentuna pri Štokholme

práca: karikaturista na čiastočný úvazok v denníku, ilustrátor na čiastočný úvazok pre knihy a časopisy

môj príspevok k zlepšeniu klímy: menej cestovať, menej nakupovať

Riber Hansson

geboren: 1939

lebt in: Stockholm

Arbeit: Zeichnungen für Bücher und Zeitschriften, eigene Bücher, Illustrationen und Buchcover, freie Kunst

Mein Beitrag zum Klimawandel: Ich benutze öffentliche Verkehrsmittel oder gehe zu Fuß. Ich mache das Licht aus, wenn ich den Raum verlasse.

narodený: 1939

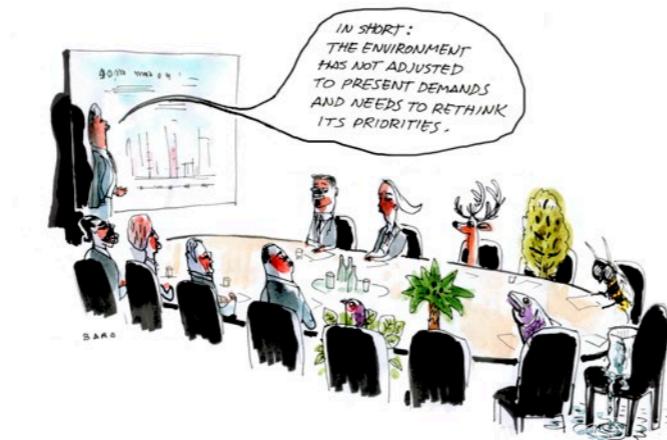
žije v: Štokholm

práca: kresby pre knihy a časopisy, niekoľko kníh, ilustrácií a knižných obálok, volné umenie.

môj príspevok k zlepšeniu klímy: využívam verejné dopravné prostriedky alebo chodím pešo. Keď odchádzam z miestnosti, zhasnem svetlo.

Arctic Ice

Rethink

The Eighth Day

The Ark

Ship Earth

Helena Lindholm

geboren: 1976

lebt in: Bromma bei Stockholm

Arbeit: Illustrationen für Tageszeitungen, Kinderbücher, Print Design, Gerichtsskizzen, Karikaturen
Mein Beitrag zum Klimawandel: Ich kaufe lokale, biologische Produkte, sortiere meinen Abfall und recycle was möglich ist.

narodená: 1976

žije v: Bromma pri Štokholme

práca: ilustrácie pre denníky, detské knihy, printový dizajn, skice zo súdnych siení, karikatúry
môj príspevok k zlepšeniu klímy: kupujem lokálne biologické produkty, triedim odpad a recyklujem čo sa dá.

Reactor Vases

Toxic Waste

China most polluted?

Karin Sunvisson

geboren: 1981

lebt in: Belgrad

Arbeit: Illustration von Editorials, Graphikdesign, digitale und gedruckte Graphikkunst, Druckgraphik
Mein Beitrag zum Klimawandel: Ich schlafe in langen Unterhosen.

Still Life

Guilty Pleasure

All those lies

Österreichische Künstler und Künstlerinnen Rakúski umelci a umelkyne

Mit freundlicher Unterstützung von Andrea Maria Dusl

Andrea Maria Dusl

lebt in: Wien

Arbeit: Autorin, Zeichnerin, Filmemacherin, Kulturwissenschaftlerin

Mein Beitrag zum Klimawandel: wenig fliegen, viel Rad fahren, wenig heizen, lokale Produkte kaufen

žije v: Viedeň

práca: autorka, kresliarka, filmárka, kulturologička

môj príspevok k zlepšeniu klímy: málo lietat, veľa jazdiť na bicykli, málo kúriť, kupovať lokálne produkty

Aiguille du midi
(Needle of the South)

Liechtenzauber
(Light Magic)

Svoboda (Freedom)

Jeffrey Guan

geboren: 1994

lebt in: Wien

Arbeit: Student an der Universität für angewandte Kunst, Wien

Mein Beitrag zum Klimawandel: kein unnötiger Wasserverbrauch

narodený: 1994

žije v: Viedeň

práca: študent Univerzity úžitkového umenia Viedeň

môj príspevok k zlepšeniu klímy: neplytať vodou

Facing the Climate

The Committee for Facing the Climate

The Climate in Your Face

Bruno Haberzettl

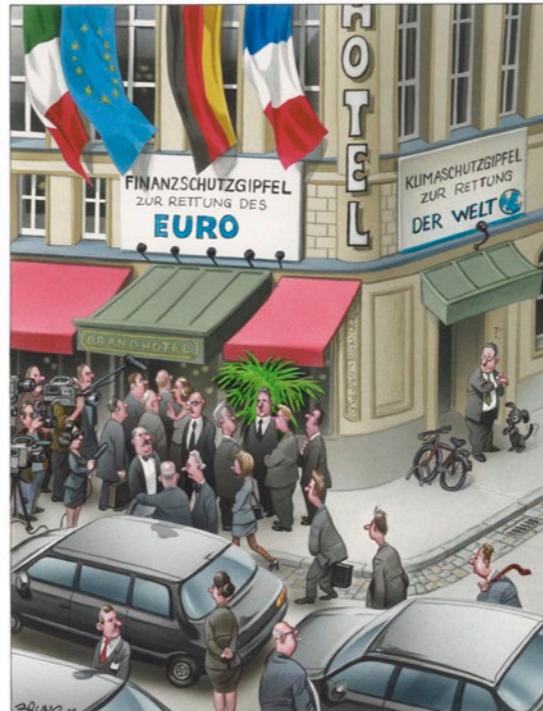

geboren: 1965

lebt in: Niederösterreich

Arbeit: Karikaturen für eine österreichischen Tageszeitung, eigene Bücher

Mein Beitrag zum Klimawandel: keine Reisen, Fokus auf regionale und biologisch verträgliche Produkte

Common Values

Sun, Surf, Sand and ...

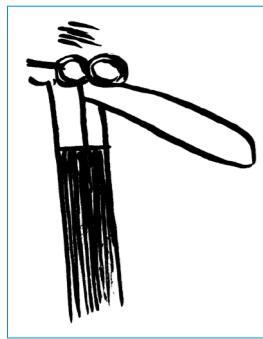
Opening of the skiing season ...

narodený: 1965

žije v: Dolné Rakúsko

práca: karikatúry pre istý rakúsky denník, vlastné knihy

môj príspevok k zlepšeniu klímy: žiadne cestovanie, uprednostňovanie regionálnych a biologicky kompatibilných produktov

Nicolas Mahler

geboren: 1969

lebt in: Wien

Arbeit: Illustrationen, Witze und Comics für Bücher, Zeitschriften und Zeitungen, eigene Bücher und Filme

Mein Beitrag zum Klimawandel: überzeugter Fußgänger

narodený: 1969

žije v: Viedeň

práca: vtipy a komiksy pre knihy, časopisy a noviny, vlastné knihy a filmy
môj príspevok k zlepšeniu klímy: zarytý chodec

Janina Wegscheiderin

geboren: 1977

lebt in: Mühlviertler Kernland, Österreich

Arbeit: Comics und Zeichnungen

Mein Beitrag zum Klimawandel: wenig Auto fahren, kaum Urlaubsreisen, kein Flugzeug, Lebensmittel über ein landwirtschaftliches Kooperationsprojekt

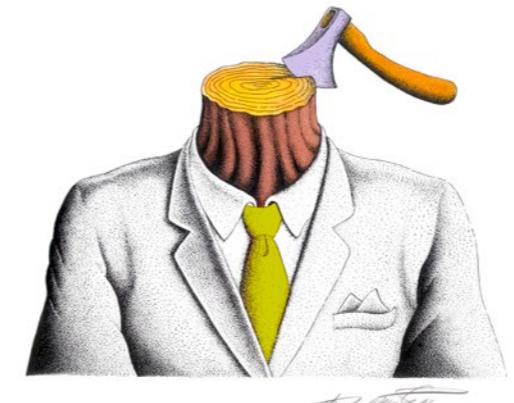
Slowakische Künstler Slovenskí umelci

Karol Čizmazia

geboren: 1954
lebt in: Bratislava
Arbeit: Karikaturist, Editor von Cartoon Gallery
Mein Beitrag zum Klimawandel: I liebe Natur,
nicht nur platonisch

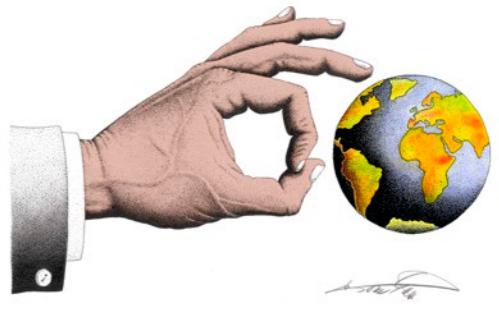
narodený: 1954
žije v: Bratislava
práca: Karikaturista, editor Cartoon Gallery
môj príspevok k zlepšeniu klímy: Mám rád
prírodu nielen platonicky

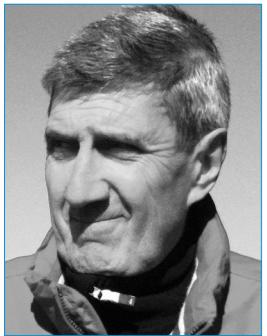
Obdurate

Under the light is the greatest darkness

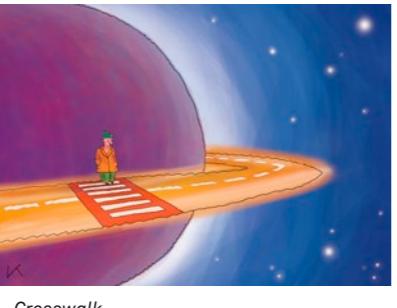

Flip

Vojtech Krumpolec

geboren: 1947
lebt in: Zálesie
Arbeit: Designer, Karikaturist
Mein Beitrag zum Klimawandel: Ich recycle...
Stellungnahmen

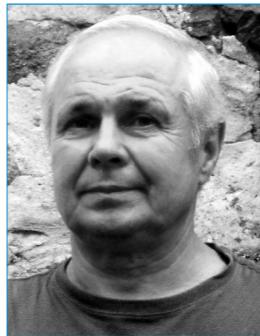
Crosswalk

Climatic changes

Concert

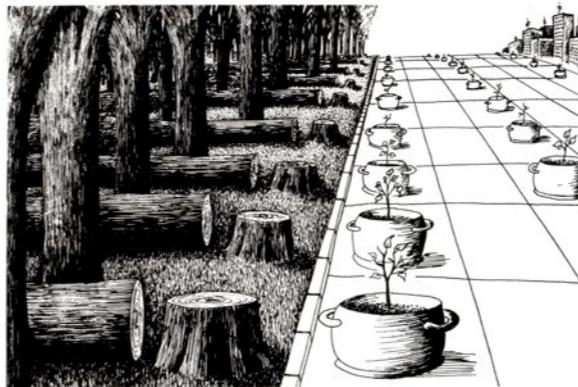

Laco Torma

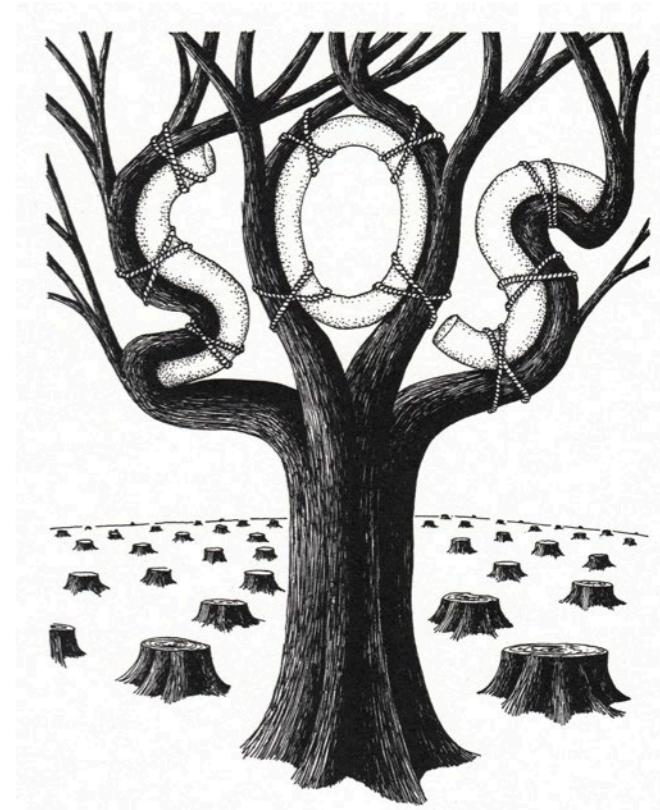
geboren: 1953
lebt in: Vojka
Arbeit: Karikaturist, Illustrator, Grafik-Designer
Mein Beitrag zum Klimawandel: Das Erschaffen von umweltfreundlichen Karikaturen ist meine größte Leidenschaft

Giant

Innovation?!

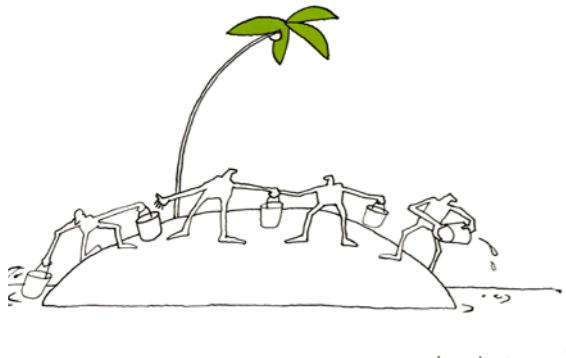
SOS

narodený: 1953
žije v: Vojka
práca: Karikaturista, ilustrátor, grafický dizajnéř
Môj klimatický prínos: Kreslenie ekologických obrázkov je mojou vášňou

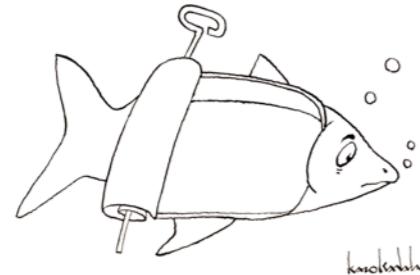

Kazo Kanala

geboren: 1946
lebt in: Bratislava
Arbeit: Karikaturist, Illustrator, Animationsfilmmacher
Mein Beitrag zum Klimawandel: Ich spare die Linien, um Papierverbrauch zu senken

Let's save the sea!

I feel myself a kind of empty

narodený: 1946
Bydlisko: Bratislava
práca: Karikurista, ilustrátor, tvorca animovaných filmov
môj príspevok k zlepšeniu klímy: Šetrím čiarami, aby som znečistil čím menej papiera

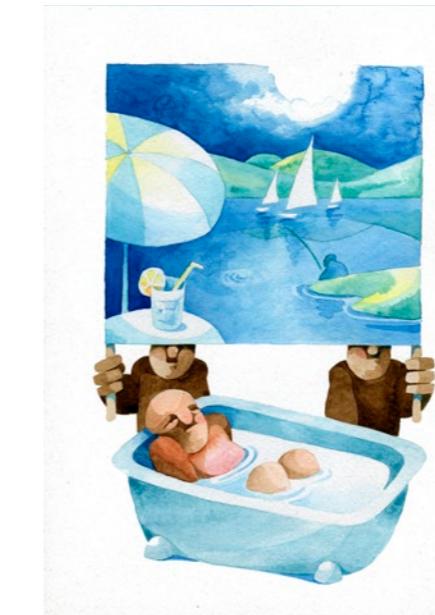

About the air and water

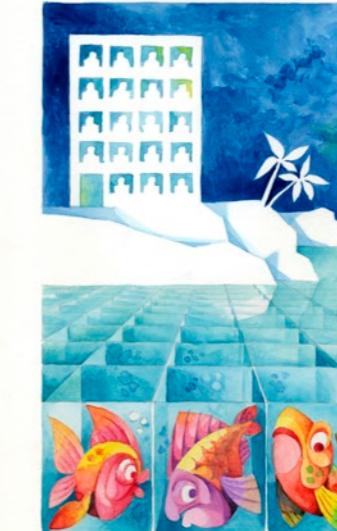

Bobo Pernecký

geboren: 1950
lebt in: Piestany
Arbeit: Architekt, Karikaturist, Illustrator
Mein Beitrag zum Klimawandel: In meinem Beruf suche ich immer nach umweltfreundlichen Lösungen

Bath

Aquarium

Ice floe

narodený: 1950
žije v: Piešťany
práca: Architekt, karikaturista, ilustrátor
môj príspevok k zlepšeniu klímy: Pri svojej profesií vždy hľadám riešenia citlivé k životnému prostrediu

Facing the Climate

Schwedische Künstler
und Künstlerinnen:

Švédske umelci a umelkyne:

Love Antell
Magnus Bard
Riber Hansson
Helena Lindholm
Karin Sunvisson

Österreichische Künstler
und Künstlerinnen:

Rakúski umelci a umelkyne:

Andrea Maria Dusl
Jeffrey Guan
Bruno Haberzettl
Nicolas Mahler
Janina Wegscheiderin

Slowakische Künstler:
Slovenskí umelci:

Karol Čizmazia
Vojtech Krumpolec
Laco Torma
Kazo Kanala
Bobo Pernecký

www.si.se/facingtheclimate

dt: 'Angewandte'

rakúske | kultúrne | fórum bts

Wien

